

Engin Erkiner: Ortadogunun halk düsmani devletlerinden birisi Suriyedir. Türkiye'deki Alevi düsmanligina karsi cikanlarin, bu ülkenin Sünni Arap –Filistinliler dahil- düsmanligina ses cikarmamasinin ardinda neler yatiyor?

Son 30 yılda Ortadoğu'da yaşanan en büyük katliam, Suriye'nin Hafız Esat yönetimi tarafından Şubat 1982'de Hama kentinde yapıldı. Sünnilerin oturduğu bu kentte kaç kişinin öldürüldüğü bilinmiyor. Ölü tahminleri 15 ile 40 bin arasında değişiyor. Bu sayıya çatışmalarda ölen bin asker de dahildir.

Çatışmalarda bin asker ölmüşse, bu kentte günlerce süren bir savaş olduğu hemen anlaşılır. Aşağıdaki bilgiler değişik ansiklopedik kaynaklardan derlenmiştir.

Suriye, "büyük Suriye"yi kurmak amacıyla 1976 yılından beri Lübnan'daki iç savaşta aktif olarak taraftı. Bir başka isteği de, Hatay'ı Suriye topraklarına katmaktı. Esad ailesinin diktatörlüğü ülkede azınlıkta olan Alevilere dayanıyordu. Çoğunluk Sünnilerin temsilcilerinden bir tanesi ise Müslüman Kardeşler adlı örgüttü.

Bu örgüt şu anda Mısır'da aktif faaliyet halindedir. Mısır Komünist Partisi de bu rejim muhalifi örgülle ittifak yapıyor.

Müslüman Kardeşler Suriye'de rejime karşı değişik silahlı eylemlere girdiler. 1979'da Halep'te topçu okulu öğrencisi 83 subay öldürüldü. 1980 yılının Ağustos-Kasım ayları arasında Şam'daki araba bombalarıyla birkaç yüz kişi öldürüldü.

Esad yönetimi Temmuz 1980'de Müslüman Kardeşler üyesi olan insanlar için idam cezası getirdi.

Haziran 1980'de Hafız Esad'a yönelik başarısız bir suikast teşebbüsü yapıldı. Bu eylemin ardından Esad diktatörlüğü halk düşmanı yüzünü açıkça göstermeye başladı.

Her ülkede yönetimler silaha başvuran muhaliflerine karşı sert önlemler alırlar. Yönetimi beğenirsiniz beğenmezsiniz, ama önlem almaları normaldir. Önceden yazdığım bir yazıda Türkiye'nin Suriye ile kıyaslandığında "demokratik" bir ülke olduğundan söz etmişim.

Bakın Esad diktatörlüğü neler yapıyor:

Hafız Esad'a suikast teşebbüsünden birkaç saat sonra kardeşi ve özel kuvvetler komutanı Rifat Esad adamlarıyla Tadmor hapisanesini basar ve buradaki birkaç yüz Müslüman Kardeşler üyesi oldukları suçlamasıyla tutuklu bulunan kişiyi öldürür.

Müslüman Kardeşler'in saldırıları sürer. Şubat 1982'de sünni kenti olarak bilinen Hama'da ayaklanma olur. Ayaklananlar kentteki Baas yöneticisi ve onların destekçisi 50 kişiyi öldürürler. Kentin nüfusu 350 bin kişidir.

Suriye ordusu ve gizli servis Muhaberat kenti kuşatır. Çok sayıda insan kenti terk eder. Kalanlar savaşır. Kent günlerce topçu ateşine tutulur. Kentin tarihsel eski kent bölümü ve bu arada pekçok tarihi eser tanklarla yerle bir edilir. Çatışma, şiddetli direniş nedeniyle üç hafta sürer. Canlı yakalanan çok sayıda kişi de sempatizan oldukları gerekçesiyle işkenceyle öldürülür. Çatışmanın bitmesinden hemen sonra kente giren New York Times muhabiri T. Friedman'a göre, bini asker olmak üzere 20 bin ölü vardır. Friedman daha sonra

Rifat Esat'tan 38 bin ölü olduğunu duyduğunu da ekler.

Hama diye bir kent artık yoktur.

Hama katliamından birkaç gün sonra Hafız Esad diğer Arap ülkelerine çağrı yaparak, Suriye'den kaçmayı başaran Müslüman Kardeşler üyelerinin geri verilmesini ister, ama kendisini dinleyen olmaz. Öteki Arap ülkeleri bu katliam nedeniyle Suriye'yi ağır biçimde eleştirirler. Suriye devleti, bu katliamıyla, Sünni Arap düşmanı olduğunu açıkça gösterir.

Bu onun en büyük katliamıdır ama ilk katliamı değildir. Sonraki bir yazıda Suriye'nin özellikle Sünni Filistinli düşmanlığını ve Filistin halkına yönelik katliamlarını da anlatacağım. (Örneğin Tel al-Zaatar katliamı).

“

KATİL SURIYE DEVLETİ”

demek, bu devletin halk düşmanı karakterini sergilemek

bazılarına zor geliyor. Utanmıyorlar, bir de bu devleti övüyorlar.

Kendileri Arap ama kendi ülkesindeki Arapların bile büyük bölümüne düşman bir devleti , halk düşmanı bir devleti övebiliyorlar.

Eski bir söz,

“insan ekmek yediği tekneye tükürmez”

der.

Bunların sözde devrimciliği de bu kadar işte!